

A ROMÁN MUNKÁSPART-ARADMÉGYESI BIZOTTSÁGAINAK A MEGYEI ÉS VÁROS IDEIGLENES BIZOTTSÁGAINAK LAPJA

—Gépkocsivezetők jelentkezési sorrendje a milícia mellett működő felülvizsgáló bizottság előtt
—Rendelkezés az élelmiszerjegyek kiosztásáról

A „Scânteia Nap” az egész dolgozó nép ünnepe

A „Scânteia” aradi olvasói értekezleten foglalkoztak a pártsajtó fontosságával

A „Scânteia Nap” az egész dolgozó nép ünnepe. Ezt tükrözte az az értekezlet, amelyen vasárnap délelőtt találkoztak a Kulturpala nagytermében Pártunk központi lapjának, valamint a Párt megyei bizottsága két lapjának olvasói, hogy a Scânteia legális megjelenésének öt éves évfordulójára történő készülődés jegyében, foglalkozzanak a pártsajtó fontosságával. A világ első szocialista országában megteremtették az új társadalom sajtóját. Az újság egygyé forrott a tömegekkel, mert a sajtó nem csak hogy a szocializmus építésének, majd a kommunizmus építésének egyszerű eszközévé vált, de a lapok elkészítésében is cselekvő részt vett a dolgozó nép legszélesebb tömege. A szovjet sajtót a népnek írják és a nép írja. Ugy tölti be hivatását, hogy minden nap a Párt szavát tolmácsolja a tömegek felé és a tömegek szavát juttatja el a Párthoz. Így vált a szovjet sajtó kollektív agitátorra, propagandistává és szervezővé a Szovjetunióban. Pártunk központi lapja, a Scânteia illegálisban és legálisban egyaránt a szovjet sajtó példáját követi, ezért tekinti a dolgozó tömeg sajtójának és ünneplé, mint sajtó lapját.

A munkássajtó olvasóival megtelt teremben Topor Iuliu elvtárs, Pártunk megyei vezetőségének agitáció- és propaganda felelőse nyitotta meg a gyűlést.

Szólt a múlt sajtójáról, amely a kizsákmányolás eszköze volt és beszélt a mai sajtóról, amelyet Népköztársaságunkban ezer szálköt a tömeghez. Rámutatott arra, hogy ezt a szovjet sajtó példáját követve érte el a Scânteia és valószínűsíti meg Pártunk többi sajtószerve.

Suta Vasile elvtárs, a Párt megyei bizottságának titkára a megyei pártvezetőség üdvözlését tolmácsolta, majd a Scânteia megjelenésének történelmi jelentőségével foglalkozott.

Rámutatott arra, hogy a Scânteia a legsúlyosabb időkben is elvitte a Párt szavát a városok és falvak dolgozóihoz. Osztályharcos szerepének gyakorlati megvalósításánál a szovjet sajtó példamutatóit követte. A Romániai Kommunista Párt vezetésével folytatott

osztályharc indította el utjára a Scânteia, amely az illegálisban is következetesen teljesítette történelmi hivatását.

Szervezte, felvilágosította és mozgósította a dolgozó tömegeket a tökéletes gazdasági rendszer megdöntésére irányuló harcban.

A reakció uralma idején a Scânteia volt az egyetlen lap, amely leleplezte az imperializmus galádságait és a világ első szocialista államának példamutatásait ismertette, megmutatta az utat, amelyen a munkásosztálynak haladnia kell. Illegális pártlapunk, miként

most a legalitásban, keményen harcolt a béke fenntartásáért ugyanugy, mint a szovjet sajtó tette a multban és miként most is a szovjet sajtó az, amely a békéért folytatott harcban a leleplező és felvilágosító munka élén áll. Suta elvtárs beszélt Tito fasiszta uralmának szolgálatában álló „Borba” című jugoszláv párt lapról, amely most már a nemzetközi imperializmus érdekeit képviseli. Elszakadt a tömegtől, mivel az áruló Tito-klika szolgálatába szegődött, márpedig a jugoszláv nép, a jugoszláv kommunisták, változatlanul a szocializ-

mus megvalósításáért harcolnak. — Tito és becstelen klikkje nem képes elérni, hogy a jugoszláv nép megfeledkezzék arról, hogy a Szovjetunió szabadította fel a hitleri fasizmus borzalmas elnyomatásából és, hogy a szovjet nép milyen áldozatokkal valószínűsította meg felszabadítását.

A Scânteia, mint Pártunk központi lapja, következetesen a proletár nemzetköziség alapján áll. A népek testvériségének eszméjét hirdeti és könyörtelen harcot folytat az imperialista táborhoz tartozó háborus uszítók ellen. A Scânteia volt az, amely a tömegekbe vitte a Párt céltudatos utmutatásait. Az öt évi legális működés során a Párt központi lapja a legtávolabbi faluba is tolmácsolta az élcsapat szavát és nagy

(Folytatás a 2-ik oldalon.)

Hatalmas arányú előkészületek a Nemzetközi Béke Napjának méltó megünneplésére

A RNK Állandó Békebizottsága október másodikán, a békeküzdőelem nemzetközi napja előkészítésére és megrendezésére vonatkozólag felhívást bocsátott ki.

E felhívással egyidejűleg máris nagy tömegmozgalom indult meg a nap méltó köszöntésére. Az október másodikára való felkészülés és e nap nagy ünnepségei és tömegünnepei hazánk millió meg millió dolgozó emberének azt a szilárd óhaját felezi majd ki, hogy küzdeni akar a béke frontjának nagy zászlóvivője, a hatalmas Szovjetunió köré tömörülve, a béke megvédéséért, a háborus uszítók, az angol-amerikai imperialisták ellen.

Az előkészítő hadjáratot az Állandó

Békebizottsághoz csatlakozott demokratikus szervezetek és a szakmai szervezetek támogatják.

Szeptember 19. és október másodikán között gyűléseket szerveznek az intézményekben, vállalatokban és a városnegyedekben — a békéért való harc jegyében. A gyűléseket művészi műsor követi. Összegyűlnek a béketüntetésre a szellemi foglalkozásuk, a kisiparosok, a nők, az ifjúság, a falusi lakosság is.

Az iskolai évnnyitó ünnepély keretében október másodikán jelentőségét előadásban méltatják majd minden iskolában. A nagyobb városokban a pionircsapatok és a diákság ünnepi műsort rendez,

Október másodikának méltó fogadására a Testnevelési és Sportbizottság nagy népi sportbemutatókat bonyolít le. A válogatott csapat legjobb atlétaibejárják a nagyvárosokat és az ország ipari központjait. Kerékpárosversenyt indítanak Bukarestből Brassón keresztül Fogarasra és vissza. Ezen a lengyelországi versenyen nyertes válogatott csapat is indul.

Uj bélyegsorozatot is jelentetnek meg október másodikán tiszteletére.

Az ARLUS országsszerte kiállítást rendez és sorozatos előadást szervez ezzel a címmel: „A Szovjetunió a békeküzdőelem élén”.

Rajk László, az elvetemült gonosztevő bevallja népellenes bűneit

BUDAPEST. A budapesti népbíróóság külön tanácsa a Vasas székében tárgyalja Rajk László és bűntársainak ügyét. A zsúfolásig megtelt terem hallgatósága között nagyszámban vesznek részt a magyar dolgozók küldöttei. A Szovjetunió és a népi demokráciák, a nagyobb nyugati lapok, hírigyöngségeik küldték el tudósítóikat a főtárgyalásra. A Pravda Boris Polevoj elvtársat, az „Egy igaz ember” világhírű szerzőjét küldte el, az RNK részéről Brumaro elvtárs, a „Scânteia” szerkesztője és Spitaroanu, az Agerpres távirati ügynökség munkatársai jelentek meg. Megjelentek a L'Humanité, az Unita Rabotnicészku Dero, a Tribuna Ludu, a Daily Worker és a nyugati hírigyöngségeik: Reuter, Internatio-

nal Service és az United Press munkatársai.

A vádlottak bevezetése, a személyi adatok felvétele, majd a vádirat felolvasása után az elnök Rajkot szólítja az emelvény elé, a többi vádlottat pedig elvezeteti, majd megkezdődött Rajk László kihallgatása.

ELNÖK: Megértett a vádat?
RAJK: A főbűnös hallok, hangjában félelemmel felül: Igen.
ELNÖK: Bűnösségét beismeri?
RAJK: Beismerem.
ELNÖK: Az egész vonalon?
RAJK: Az egész vonalon.

A főbűnös ezután részletesen beszámol arról, hogyan kezdte meg kémtévékenységet Magyarországon. Elmondta, hogy 1931-ben, amikor a magyar rendőrség letar-

tóztatta, mert kapcsolatban állott a Kommunista Párt tagjaival sógora, Bokor Lajos rendőrkapitány közbenjárta Hetényinél a budapesti főkapitányság vezetőjénél. Hetényi közölte egy magánkihallgatáson, hogy amennyiben hajlandó olyan nyilatkozatot aláírni, amely szerint kötelezi magát arra, hogy a magyar rendőrség részére felderítő munkát végez a magyar kommunista mozgalomban, szabadlábba helyezik. Rajk vállalta ezt és aláírta a Hetényi által megfogalmazott nyilatkozatot. A horthysta rendőrség megbízásának jelet téve 1933 első hónapjaiban letartóztatták Széll Jenőt és társait, ez volt Rajk becmisztó tevékenységének első aza-

(Folyt. a 3-ik oldalon)

A „Scânteia“ aradi olvasói értekezleten foglalkoztak a pártsajtó fontosságával

(Folyt. az 1-ső oldalról)

szert mozgószító, felvilágosító és irányító munkát végzett. A dolgozó tömegek ma már egynek érzik magukat a Scânteiaival.

A tömegekkel való egyre mélyülő kapcsolatból adódott Központi Bizottságunk legújabb javaslata a „Scânteia Ház” megvalósításáról. Ez az intézmény, amely kizárólag a dolgozók erejére támaszkodik, arra hivatott, hogy a pártsajtó erejét hatványozottan kihasználva juttassa megvalósításra a széles néptömegeknek minél jobb ellátását szellemi termékekkel.

Az ebből fakadó lendület ereje meggyorsítja a dolgozók haladását a szocialista társadalom megvalósításának útján. A szovjet nép ebben a nagy megvalósításban is dolgozó népünk segítségére siet, amennyiben a „Scânteia Ház” a legmodernebb szovjet nyomdagépekkel látják el.

— A sajtólevelezők taborának alapos kiszélesítésével és a velük való kapcsolat elmélyítésével, hasunk oda, — mondotta Suta elvtárs, — hogy népünk alkotóerői a Scânteia és a többi pártlapok köré csoportosuljanak. Harcoljunk a kozmopolitizmus ellen, amely a reakció veszedelmes fegyvere a dolgozók józan látásának elködösítésére. Erősítsük meg az imperializmus ellen küzdő békefrontot Allami Tervünk teljesítésével és telteljesítésével. Meggyőződésünkben megerősödve távozzunk e helyről és folytassuk harcunkat szebb jövőnk megvalósításáért, — fejezte be szavait Suta Vasile elvtárs a Párt megyei bizottságának titkára.

A hozzászólások során Opris elvtárs arról beszélt, hogy miként segítette őt munkájában, harcában a „Scânteia”. Beszélt arról, hogy milyen aljas szerepet töltött be a régi sajtó amely a kizsákmányolást szolgálta úgy bel- mint külpolitikái vonatkozásban. A „Scânteia” harca illegálitás és legálitásban egyaránt az ellenség elleni küzdelem irányítása, a Párt szavának tolmácsolása volt, amint ma is ezt a hivatást tölti be.

A legálitás öt évében munkamódszerek, újítások közlésével, irányítással segíti a dolgozó tömegek erőfeszítését és a „Scânteia” tanácsait az összes dolgozó gyakorlatban alkalmazzák. Minden vonalon, kultúrában, a társadalombiztosítás terén, sportban ezt a szerepet tölti be a „Scânteia”, amely a dolgozó tömegek vezetője, mert a Párt szavát és irányvonalát tolmácsolja. Opris elvtárs melegen üdvözölte a „Scânteiait”.

Stern elvtárs magyar nyelven mondotta el üdvözlő szavait. Szólt arról, hogy a pártsajtó kötelessége a mult aljasságának leleplezése is és felhívta a pártlapokat: kövessék a „Scân-

teia” útját, amely a szovjet sajtó nagyszerű példamutatását követi. Kötelezettségvállalást jelentett be, a levelezőmunka jobb és alaposabb megszervezésére.

Holga elvtárs világosan rámutatott arra, hogy milyen értékes támogatást kapott saját sz. mélyében, mint az egész munkásosztály, a „Scânteia”-tól. A Párt központi lapja megmutatta az ellenséget, megmutatta hogyan kell dolgozni. Holga elvtárs jó munkát kíván Pártunk központi lapjának.

Rózsa Alíz után Foris elvtárs is a „December 30” gyár csomagolóosztályának dolgozóinak nevében kötelezettséget vállalt arra, hogy jobban, szervezettebben végzi a jövőben a „Scânteia” olvasását. Mayer elvtárs azt hangsúlyozta, hogy a „Scânteia” milyen hatalmas mun-

kát végzett a szocialista versenyek népszerűsítésével és az iránymutatással e téren is. A póstások nevében kijelentette, hogy fokozott öntudattal követik az utat, amelyet a „Scânteia” Pártunk Központi Vezetőségének szavát tolmácsolva mutat. Bicas elvtárs elmondotta, hogy a kizsákmányolás idején csak ritkán olvasott újságot, mert a sajtó idegen volt a munkástömegtől. Köszönetet mondott a „Scânteia” vezércikkeiért, amely segítette munkájában, megköszönte a lap leleplező cikkeit, amelyek harcában felgyógyeztek. Megköszönte a „Scânteia” szervező munkáját és mindazt amit a lap Pártunk fejlesztéséért tett. A „Lantul” Állami Áruház alapszervezőnek öt olvasóköre nevében vállalta, hogy jobban megszervezi a „Scânteia”-olvasást és még jobban terjesztik a lapot. Mu-

resan elvtárs a „Scânteia”-nak békéért, szabadságért folytatott harcban vitt sz. repéről szólott.

Kérte: szervezzen a „Scânteia” hasábjain orosz nyelvűtanfolyamot.

Chirvai Alexandru arra hívta föl a figyelmet, hogy a Scânteia”-nak még jobban kell fokoznia munkáját, amellyel a találmányok és újítások népszerűsítésének útján közkinccsé teszi ezeket. Nan Cornel arról beszélt, hogy a helyi pártsajtónak feladata a nemzetközi eseményekről szóló táviratokon kívül felvilágosító, magyarázó cikkeket is közölni.

A felelőslások után Suta elvtárs mondott rövid politikai értékelést, majd Topor Iuliu elvtárs a háborúra uszító imperialista front elleni küzdelemről, a békéért harcoló imperialista-ellenes, demokrata tábor megerősödéséről beszélt. Hangsúlyozta, hogy sajtónk résztvesz a békéért folyó harcban és azt, hogy a Szovjetunió sajtója miként tölti be e téren is hivatását, mint a béke hatalmas védelmezője.

Ezután tartalmas műsor következett.

A szentannai járásban kiosztották a községek között az őszi vetési tervet

A szentannai járásban a mai nap folyamán befejeződtek a cséplés munkálatai. Ennek a munkának az elvégzésében első helyet foglal el Ujzimánd községe. A cséplés munkálatainak befejezésével egyidőben a gabonabegyűjtést is sikeresen teljesítették. A járás minden községében a helyi pártszervezetek nagy segítséget nyújtottak az ideiglenes bizottságok tagjainak.

Versenyeket szerveztek a dolgozók között, irányították a munkát és felvilágosító munka-

nyomán fokozott lendülettel haladt a munka.

Versenykihívások történtek, amelyek ugyancsak fokozták a munka lendületét. A pártszervezetek eredményes irányító, mozgószító tevékenységének tulajdonítható, hogy sikeresen befejezést nyert ez a nagyfontosságú munka.

A járásban a tarlóhántás munkálatait 50 százalékban teljesítették. Ezt a munkát fokozni kell!

A tarlóhántás munkálatain kívül eddig tíz százalék őszi szántást végeztek.

A járás ideiglenes bizottsága az

őszi vetési tervet kiosztotta a falvak között, amelyek most az egyéni gazdaságoknak adják át. Előkészületek folynak a tengeri törésére, melyet már ezen a héten megkezdnek. A tengeri termés a szentannai járásban jó.

Az őszi munkálatok, valamint a vetési kampány sikerének biztosítására a községekben javítóhelyeket létesítettek, ahol a mezőgazdasági szerszámokat és gépeket javítják.

Az egész járásban az őszi vetés tervszerűen történik.

Az Országos Szakszervezeti Tanács Központi Vezetősége által, az 1949 augusztus 9-10-iki plenáris ülésen hozott határozatok gyakorlati megvalósítása

Országunknak a szocializmus építése útján történt előrehaladása a tevékenység minden vonatkozásában strukturális változásokhoz vezetett.

A szakszervezeti mozgalomnak, mint a széles munkástömegek által a szocializmus építéséért folytatott harc fontos mozgószító tényezőjének, lépést kell tartania ezekkel a változásokkal; meg kell szerveznie a dolgozók erőfeszítéseit a megvalósítások megszilárdítására és fejlesztésére.

A szervezési formáknak meg kell felelniük a jelenlegi helyzetnek és annál inkább az előttünk álló célkitűzések elérésének.

A Néptanácsok szervezésére vonatkozó törvény gyakorlati alkalmazásával ezek az új szervek felépítésükben olyan alkalmazottakat foglalnak magukban, akik több tevékenységi ágazathoz tartoztak; tehát olyan szakszervezetekben voltak, amelyek különféle Unióhoz tartoztak.

Az utóbbi hónapok ténykedéseinek tapasztalatai alapján megállapították, hogy szükséges, miszerint azok az alkalmazottak, akik tevékenységükkel egy termelési ágazathoz, vagy egy közigazgatási vezetéshez tartoznak, mint a Néptanácsok, egyetlen Unióba tömörítenek; a szervezési formáknak pedig alkalmazkodniuk kell az új megvalósításokhoz és a jövőbeni feladatokhoz.

Ezért az Országos Szakszervezeti Ta-

nács Központi Vezetősége 1949 augusztus 9-10-én megtartott plenáris ülésén elhatározta, hogy a szakszervezeti munka megújítása céljából új Uniót alakít, amely magába foglalja a helyi közigazgatás és helyi gazdaság valamennyi alkalmazottját; akik eddig hat különböző Unióhoz tartoztak.

Az új Uniót már meg is alakították annak a szervezőbizottságnak létrehozatalával, amelyben a közalkalmazottak, községi alkalmazottak és higiénia szakszervezetek Uniójának központi bizottsága által delegáltak foglalnak helyet és az új Uniót „Állami intézmények és Néptanácsok alkalmazottainak Uniója”-nak nevezték el. Ez a szervezőbizottság vezeti a teljes szakszervezeti tevékenységet a kongresszusig, szervezi és vezeti a szakszervezeti választásokat és előkészíti az egységesítő kongresszust, amely az Unió új Központi Vezetőségét megválasztja.

Az Országos Szakszervezeti Tanács Központi Vezetősége által hozott határozatoknak gyakorlatban történő keresztülvitele céljából Arad megyében az aradi szakszervezeti fórumok, az új Unióval egyetértésben, szakszervezetek közötti bizottságot alakítottak, amelybe a közalkalmazottak, községi alkalmazottak és higiénia szakszervezetek alkalmazottjai léptek be. Ennek a szakszervezetek közötti bizottságnak első feladata a szakszervezeti választások

előkészítése és lefolytatása, valamint a három szindikátusnak egyetlen szakszervezetbe való tömörítése, amely szakszervezetben az állami intézmények és az ideiglenes bizottságok összes alkalmazottai helyet foglalnak.

E feladatok első részét, vagyis a választások előkészítését be is fejezték és ezek egész Arad megye területén hétéfőn, szeptember 19-én kezdődnek.

Elvtársak! A ti feladatotok, hogy ez alkalommal is bizonyosságot adjatok osztályöntudatotoknak. A szakszervezeti választásoknak a munkások ünnepeinek kell lenniük, ezekből kerülnek ki a legjobb vezetők, a leghatározottabban a munkásosztály által folytatott harcban a békéért, a haladásért, az Allami Terv teljesítéséért és telteljesítéséért, Népközlárságunkban a szocializmus építéséért.

Fogadjuk a választásokat és a kongresszust új konkrét kötelezettségvállalásokkal, a termelés fokozására, az Allami Terv teljesítésére és telteljesítésére, amely biztosítja a dolgozók boldog élete építésének.

Eljenek a Román Népközlársaság szakszervezeti választásai!

Eljen az Országos Szakszervezeti Tanács!

Eljen a Szakszervezeti Világszövetség!

Eljen a Román Munkáspárt!

A dolgozók ezrei kísérték utolsó útjára Vársăndan Ioan elvtársat

Az aradi gyárak, üzemek, intézmények, a pártszervezetek székházai, a szakszervezeti székhelyek szombaton gyászt öltöttek: a vörös lobogók mellett lengő fekete zászlók hirdették, hogy a munkásosztálynak halottja van: kipróbált harcosa, Varsăndan Ioan, a Román Munkáspárt aradmegyei bizottságának tagja és az aradmegyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági tagozatának vezetője, elhunyt. Gyorsan terjedt a szomorú hír a „Vörös Lobogó” gyár egyes tagozataiban, ahol Varsăndan Ioan 15 évig dolgozott.

Varsăndan Ioan az aradi munkásmozgalom régi, kipróbált harcosa, odaadó fia volt. Becsülettel és önfeláldozással harcolt a Párt soraiban az ország fasiszlása és a Szovjetunió elleni bűnös háborút előkészítő polgári-nagybirtokos osztály ellen. Az országnak a dicsőséges Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása után ugyanazzal a lelkesedéssel dolgozott és valamennyi pártfeladatának eleget tett. Először az „Astra” gyárban a gyári bizottság elnöke volt, majd a Román Munkáspárt egyik járási szervezetének titkára, a RMP megyei bizottságának instruktora, a Román Munkáspárt megyei bizottságának tagja, majd a megyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági tagozatának vezetője lett és mindenütt kitűnt odaadó munkájával, szerénységével, a Párt és a munkásmozgalom iránti szeretetével.

Ezek a tulajdonságai voltak azok, amelyek az elhunytával ért veszteséget nagyra tették, ezért jártak ezen és ezen szombaton, a megyei ideiglenes bizottság Vörös Termében elhelyezett koporsójánál és ezért borították el a koporsót a koszoruk tömegei. A Román Munkáspárt aradmegyei bizottsága, a megyei és városi ideiglenes bizottságok, tömegszervezetek, a dolgozóparasztság képviselői, — köztük az „Uj Ut” kollektív gazdaság, — koszorukat helyezték el és kimutatták szeretetüket a munkásosztály ügye fáradhatatlan harcosának irányában.

Diszörség Vársăndan Ioan koporsójánál

A „Vörös Lobogó”, a CFR műhely, a „November 7” a „December 30” és a többi gyárak munkásai ragaszkodásuknak adtak kifejezést, amikor a szeretett elvtárs ravatalához diszörségül jöttek, ahol már a Román Munkáspárt aradmegyei bizottságának tagjai álltak diszörséget. A különböző gyárak, üzemek, intézmények dolgozói végelethatálatlan sorokban, zászlókkal, zenével jöttek, hogy a munkásmozgalom kiváló fiának utolsó üdvözlőket elhozzák.

Az aradi „Vörös Lobogó” üzem zenekara gyászindulót játszott, amikor a Román Munkáspárt aradmegyei bizottságának és a megyei ideiglenes bizottság tagjai vállukon lehozták a koporsót a megyei ideiglenes bizottság Vörös Terméből az uccára és elhelyezték a vörössel és feketével diszített kamionon, amelyet a koszoruk erdejé borított. Négy munkás állt fenn a gépkocsin a koporsó mellett a temetőig vezető egész úton, az ott el nem férő koszorukat pedig munkások, dolgozóparaszatok kezükben vitték. Az egész úton gyászindulókat játszottak a munkászenekarok. Ezer és ezer dolgozó haladt a koporsót vivő gépkocsi előtt és után, népes, zászlóval érkező csoportok pedig utközben csatlakoztak a menethez, a melynek élén a kitüntetett élmunkások haladtak. A menet

lassan közeledett a „Vörös Lobogó” gyár felé, ahol még folyt a munka és mintegy vezényszóra, számos dolgozó az öntödéből, lakatosműhelyből, asztalosműhelyből stb. a kapu elé jött, hogy felémelt ökölrel vegyen búcsút Varsăndan Ioantól, a munkatárstól.

Életed példamutatás lesz számunkra...

Amint a menet a temetőbe érkezett, mielőtt a koporsót a sirba helyezték volna, Crisan Mihai elvtárs, a „Vörös Lobogó” munkása, Varsăndan legrégebb munkatársa mondott rövid beszédet. „Életed példamutatás lesz számunkra. Itt, a sirnál biztosítunk téged, Varsăndan elvtárs, hogy Pártunk zászlaját olyan szeretettel visszük tovább, mint ahogyan Te vitted, kommunista becsülettel és büszkeséggel. Még határozottabban és még acélozottabban fogunk harcolni drága Népköztársaságunk-

a munkásság mozgalmáért harcoló jó elvtárstól.

A menet a Román Munkáspárt „Vörös Lobogó” körzete előtt is megállt és itt is az ablakoknál a munkában levő elvtársak felemelt ökölrel adták meg a végtisztséget az elhunytak.

ban a szocializmus építéséért. Em lékedett örökké szívémben őrizzük!

A Megyei Szaktanács, az Ekésfront, az UFDR, a Magyar Népi Szövetség és az Ifjúsági Szövetség üdvözlései után a megyei ideiglenes bizottság nevében Belle Petre elnök búcsúztatta az elhunytat és rámutatott, hogy Varsăndan, aki szegény paraszt származásból származik, már kisgyermek korában megismerte a kizsákmányolást és korán megtanulta győlni a kizsákmányolókat.

Rendelkezés az élelmiszerjegyek kiosztásáról

A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi tagozata felhívja mindazokat, akiknek szeptember 19-én és 20-án kell jelentkezniük az október-decemberi élelmiszerjegyekért, hogy feltétlenül a megjelölt napokon jelentkezzenek, ellenkező esetben szeptember hónap utolsó napjára maradnak és nem lesz már idejük, hogy október 1-ig az alkalmazottak között az élelmiszerjegyeket kiosszák.

Ugyanakkor felhívják azokat az alkalmazottakat, akik egyedül vannak valamely vállalatnál, cégnél, hogy szerdától, szeptember 21-től kezdve jelentkezhetnek a városi ideiglenes bizottság kereskedelmi

tagozatánál az élelmiszerjegyekért és hozzák magukkal az illető cég vagy vállalat írásos igazolását, közzölve, hogy az utolsó haví fiztési lista szerint milyen állást töltenek be munkahelyükön. Ugyancsak szeptember 21-étől jelentkezhetnek azok a kettő, vagy annál több alkalmazottal rendelkező vállalatok, amelyek eddig nem szerepeltek a közölt névsorokban. Közli az aradi városi ideiglenes bizottság kereskedelmi tagozata, hogy 1949 szeptember 30-ika után nem adnak ki élelmiszerjegyeket eddig az időpontig alkalmazottak számára, hanem csak olyanoknak, akiket foltó év október 1. után alkalmaznak.

A.R.L.U.S. aradi fiókja
jelenti, hogy
1949 október 1-én
OROSZ
nyelvtanfolyam
nyílik.

Beiratkozások naponta reggel 9-1-ig és délután 4-7-ig a fiók székházában, Köztársaság útja 86., I. emelet.

Olvasótok az UTM Központi Vezetősége kiadásában megjelenő

„Știința și tehnica pentru tineret”

című folyóiratot.

„Forradalmi lelkiismerete — mondotta Belle Petre — a Román Kommunista Párthoz hozta közel Varsăndan Ioan, és ennek soraiban harcolt 1940 óta. Kitűnő tulajdonságokkal rendelkező, kiváló elvtárs volt, mert a jó tulajdonságok egész sorával rendelkezett. Határozott és kemény harcos volt, mert így tanította őt a munkásosztály, így nevelte őt annak élcsapat Pártja. Szerette a szovjet embereket, a Szovjetuniót, amelynek őszinte és jó barátja volt, szerette a munkásosztályt, az egész dolgozó népet, amelynek szolgálatába állította életét. Bărbova is küldte a Párt és a munkásosztály, bármilyen vezetőhelyet is foglalt el, igazi kommunista szerénységgel dolgozott. Mindenki szerette és az itt egybegyűltek nagy száma is bizonyítja, mennyire értékelték városunk és megyénk dolgozóit. Sirod előtt, Varsăndan elvtárs, kötelezettséget vállalunk, hogy Pártunk vezetése mellett továbbra is a szocializmus építésének útján haladunk. Búcsúzzunk tőled, Varsăndan Ioan elvtárs!”

Nem lehet a dolgozó népet szeretni anélkül, hogy ne gyűlölnénk a dolgozók ellenségeit...

Dózsa László elvtárs a Román Munkáspárt aradmegyei bizottsága nevében búcsúztatta az elhunytat.

— A Román Munkáspárt aradmegyei bizottsága utolsó üdvözlőt küldi, drága Varsăndan elvtárs. Benned kemény harcost veszítettünk el, aki a munkásosztály ügyéért, a jobb életért, a békéért és népünk boldogságáért küzdött.

— Varsăndan elvtárs jó katonája volt a proletariátus hatalmas, a Párt által vezetett hadseregének. Megértette, hogy a munkásosztály ügyéért mindent oda kell adnunk; megértette, hogy a dolgozók boldogulását csakis harc útján szerezhetjük meg. Így tanította a Párt és ő így cselekedett. Nem tért el sohasem a Párt által megjelölt útról és megértette, hogy nem lehet a dolgozó népet szeretni anélkül, hogy ugyanakkor ne gyűlölnénk a dolgozók ellenségeit.

— Utolsó üdvözlőt hozok, drága Varsăndan elvtárs, amely nem is lehet más, mint az elhatározottság, hogy tovább haladunk a Pártunk által megjelölt úton, a dolgozók boldog élete felé. A Párt és a munkásosztály iránti szereteted és odaadásod élő példa lesz mindannyiunk számára és lelkesít bennünket a szocializmus építéséért, a béke védelméért folytatott harcunkban.

Ezután ezren és ezren énekeltek el az „Internacionalét” és Varsăndan Ioan koporsóját elhelyezték a sirban.

— A KÖNYVELŐTESTÜLET KÖZLI: A szabványosított ipari könyvelési tanfolyam D-csoportján szept. 21-én este 7 órakor kezdjük meg az előadást. Erre a tanfolyamra beosztottak névsorát a testület helyiségében kifüggesztettük.

SPORT

Az U. T. A. játékosai válaszoltak a C. F. R. labdarugók versenyfelhívására

Egy hét előtt az aradi CFR labdarugói versenyfelhívással fordultak az összes A- és B-ligás egyesületek labdarugóihoz. Külön kihívással fordultak az UTA futballistáikhoz.

Az UTA labdarugói magukévá tették a CFR futballisták felhívását és válaszoltak a versenyfelhívásra.

A teljes válasz-szöveget alább ismertettük:

„A CFR szakszervezeti dolgozók labdarugó csapatának játékosaihoz, Arad. Olvastuk felhívásukat, amellyel versenyre hív-

ták az ország összes A- és B-ligás egyesületeinek labdarugóit. Játékosaink szeptember 15-én gyűlést tartottak és ezen hatalmas lelkesedéssel fogadták el a versenyfelhívást azzal, hogy a CFR sportegyesület határozza meg a napot és helyet, amikor a tervezett verseny összes feltételeit, időtartamát és pontozását meghatározhatjuk.

A verseny fontosságára való tekintettel, amely versenynek kezdeményezését a Român Munkáspárt Központi Vezetőségének Politikai Bűrója által hozott Határozat sugalta, mi a „December 30” szakszervezet

labdarugó tagozatának játékosai, aláírásunkkal erősítjük meg versenyfelhívásukhoz történt csatlakozásunkat és meggyőződésünk, hogy ez a verseny a népi sport előbbrevitelét eredményezi. Elvtársi üdvözlettel, az UTA labdarugói:

Páll Béla, Márki Sándor, Típei Béla, Bakucz László, Vass Mózes, Reinhardt János, Carpinet Mihai, Katranics János, Boariu Mircea, Kapás József, Dumitrescu Nicolae, Mateon Ioan, Szuhaneck József, Farmati Zoltán, Pecsovsky József, Boitos Silviu, Kovács Béla.”

Ökölvívásban

Arad-Nagyvárad 25:21

Ezer néző előtt folyt le a „RNK Kupa” ökölvívó mérkőzés, amelyet az aradi csapat csak nagy küzdelem után nyert. Részletek: kislég: Mezei (Nv) erőfölénnyel győz Popescu (A) ellen; nagylég: Heier (A) ellenfél nélkül győz, mert Hermácznek nem volt igazoló könyve (barátságos mérkőzésen Heier pontozással győzött ellene); nehézsúly: Amar (A) pontozással legyőzte Ursut (Nv); könnyű: Boros (Nv) pontozással győz Bellai (A) ellen; középsúly: Cucuiatu (A) pontozással győz Sarkadi (Nv) ellen; nagyközépsúly: Vass (Nv)—Zabos (A) mérkőzése döntetlen; kishézsúly: Seres (Nv) ellenfél nélkül győz; nehézsúly: Bertig (A) ellenfél nélkül győz.

Villámturna Kisjenőn

A kisjenői Crisul Alb a népi sport népszerűsítésére nagyszabású villámturnát rendezett, amelyen 8 csapat vett részt: Otlaka, Simonyifalva, Sikló, Kisjenő, Vadász, Székudvar, Zerind és Nadab csapatai. A rendkívül érdekes mérkőzésen a Român Munkáspárt járási tagozatának vezetői is jelen voltak és közel 2 ezer néző nézte végig az izgalmas villámturnát. Az eredmények a következők voltak:

Simonyifalva—Otlaka 2:0, Kisjenő II—Sikló 4:0, Vadász—Székudvar 1:0, Nadab—Zerind 1:0. Középsúly: Kisjenő II—Vadász 1:0, Nadab—Simonyifalva 0:0, sorsolással Nadab került a döntőbe. Döntő: Kisjenő II—Nadab 2:0. Kisjenő, a torna rendezője lemondott az első díjról és így a Nadab-i csapat nyerte az első díjat: 15 sportinget, 15 nadrágot és 15 pár harisnyaszarvat. A második díjat, 15 ezüstérmes Simonyifalva labdarugói, a harmadik díjat, 15 diplomát Vadász futballistái nyertek.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG: UTA—FEMTE 5:0 (2:0), CFR—SSCA 3:0 forfai (barátságos mérkőzésen 1:1).

— Uj atlétikai rekord Kolozsváron. Kolozsváron új atlétikai csúcstét ért el a női triatlonban Claudiu Russe, aki 1754 pontot szerzett.

Jól működött az UTA csatársora ...

UTA—CFR Nagyvárad (8:0) (6:0)

Az őszi kupabajnokság második fordulóján a nagyvárad vasutasok vendégszereltek Aradon és az UTA ezáltal kitűnően játszó csapata megérdemelten vívta ki a szép győzelmet. Hatalmas fölényben játszott az aradi csapat és különösen feltűnő volt az a nagy játékos, amellyel az UTA labdarugói küzdöttek. A mérkőzést 3500 néző előtt a szatmári Bogdan bíró vezette kielégítően és sipjelére így állt fel a két csapat:

UTA: Márki — Vass, Farmati — Szuhaneck, Páll, Bakucz II — Kovács, Reinhardt, Carpinet, Pecsovsky, Boitos. — CFR Nagyvárad: Patkós — Jakab, Bungau — Varan, Padureanu, Fehér — Schira, Willant, Erdei, Demin, Boros.

Az aradi csapat kezdte a játékot és a 6. percben Padureanu faultolja Carpinetet, a szabadrugást Pecsovsky 20 méterről hombalóvéssel zúdítja a hálóba (1:0).

A 11. percben Carpinet átadása után ismét Pecsovsky a gólszerző (2:0), majd a 22. percben Boitos beadását Reinhardt értékesíti (3:0). A 38. percben Kovács ballábbal a jobb felső sarokba csörög (4:0). Két perccel később ismét Kovács lövése talál utat a hálóba (5:0), majd

a 44. percben Kovács beadása után Carpinet bombafejessel állítja be a félidő eredményét (6:0).

Helycsere után az UTA letékezik, de még így is két gólt ért el: a 10. percben Pecsovsky ugrik ki és lövése nem téveszt célt (7:0), a 41. percben pedig Kovács fut el, bekanyarodik és közelről belévi a meccs utolsó gólját (8:0). Szögletarány 6:4 (1:3) a nagyvárad CFR javára.

Az aradi csapat jól játszott, különösen Pecsovsky volt kitűnő, de jól mozgott Boitos, Carpinet, Páll, Bakucz II és Farmati is, míg a nagyváradiaknál Padureanu, Fehér, Willant, Boros érdemelnek említést.

Tomka nyerte a „Scânteia Nap” tiszteletére rendezett kardvívóversenyt

Az aradi vívó alkerületi szövetség a „Scânteia Nap” tiszteletére kardvívóversenyt rendezett, amelyen 9 vívó vett részt. A versenyt Tomka György nyerte megérdemelten, veretlenül. A sorrend a következő volt: 1. Tomka György AMTE Vörös Lobogó 8 gy., 2. Németh István AMTE Vörös Lobogó 6 gy.,

3. Tomka István Elektrotechnikai iskola 5 gy. 23 tuss, 4. Manea A. Indagrara 5 gy. 32 tuss, 5. Mazare Petru AMTE Vörös Lobogó 5 gy. 33 tuss, 6. Nan Gheorghe Indagrara 2 gy. 33 tuss, 7. Weinberger 2 gy. 35 tuss, 8. Jakab József UTA 2 gy. 36 tuss, 9. Secu Gheorghe AMTE Vörös Lobogó 1 gy.

Vereséget szenvedett az aradi CFR Temesváron

Az őszi kupabajnokság második fordulóján a nagyvárad vasutasok vendégszereltek és 2:0 arányban vereséget szenvedtek a temesvári vasutasoktól.

CFR Temesvár—CFR Arad 2:0 (0:0). Az aradi CFR az első félidőben egyenrangú ellenfél volt, de szünet után a temesváriak kerekedtek felül és Reiter két góljával megszerezték a győzelmet.

A többi eredmények: CSU Kolozsvár—CSU Temesvár 1:1 (0:0), Sodronyipar—RATA 2:0 (0:0), ICO—CFR Kolozsvár 3:1 (3:0), CSM

Nagybánya—Hadsereg Kolozsvár 2:0 (2:0), Dinamo B—Gaz Mitan 1:0 (0:0), Metalohimic—Mimerul 2:1 (1:1), Jiul—Metalosport 5:2 (2:0), CFR Szatmár—Aurul 3:1 (1:1), Textila Sepszentgyörgy—ITP Pitești 1:1 (1:1), Metalul Bukarest—CFR Nagyszében 1:0 (1:0), CFR Galac—Partizan Bacau 3:0 (1:0), CFR Bukarest—UCB 3:2 (2:1), Dinamo A—CFR Iasi 3:1 (1:1), Muntania Moreni—CSU Iasi 4:0 (2:0), Hadsereg Bukarest—Concordia Ploesti 5:3 (3:2), Petrolul—Grafica 4:0 (1:0).

Kerületi bajnokság

A kerületi bajnokságban a következő eredményeket közöljük: Hadsereg—AMTE Vörös Lobogó 2:0 (2:0). A katonacsapat sokkal lelkesebben játszott és rászolgált a győzelemre.

SSCA—SFP 5:2 (0:2). Az első félidőben az SFP támadott, szünet után a közalkalmazottak kerekedtek felül.

Indagrara—Banatul 6:0 (2:0). Az Indagrara lendületesen játszó csapata megérdemelten a pillanatig sem kétséges győzelmet.

Crisul Alb—Unirea Szentanna 3:0 (1:0). Megérdemelten nyert a kisjenői csapat Truta (2) és Zelnák góljaival.

AS Világos—Soimii Pankota 2:2 (2:1). A mérkőzés nagy küzdelem után döntetlenül végződött.

Dacia Běl—Sebisana 3:2 (1:1). A Sebisana veresége meglepetés.

SIA—Progresul 3:1 (1:1). A ruházati iparosok csapata megérdemelten szerezte a pontokat.

Vörös Csillag—Soimii Lippa 3:1 (1:1). A pécskai csapat megérdemelten nyert. Góllövők: Vörös (2), Komáromi, illetve Huzur.

Rádióműsor:

KEDD, szeptember 20

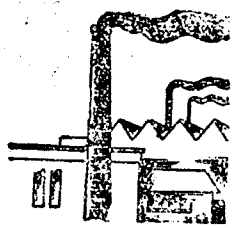
BUKAREST I. — 6: Hírek. — 6:20: Torna. — 6:30: Hanglemezek. — 6:50: Híresszeioglalás. — 7: Magyar nyelvű adás. — 7:30: A Scânteia vezércikke. — 13:02: Műsorismertetés. — 13:20: Sajtótájékoztató. — 13:30: Magyar nyelvű adás. 14: Tudományos krónika. — 14:15: Ének. — 14:30: Hírek. — 14:57: Időjárásjelentés. — 18: „A karmester egyéni tanulmánya”. — 18:13: Hangverseny. — 19:30: Kultúrthonoknak adás. — 20: Hírek. — 20:20: Rádióegyetem. — 20:30: Ének. — 20:45: Zenei enciklopédia. — 21: Szovjet hangverseny. — 22: Hírek. — 22:15: Sporthíradó. — 22:30: Szonáta-ciklus: Beethoven. — 22:49: Változatos zene. — 23:30: Hírek. — 23:35: Baráti népek táncai hanglemezekről. — 23:55: Román népzene.

BUKAREST II. — 13: Könnyű zene. 13:30: Változatos zene. — 14: Nagy orsz. szerzők. — 14:45: Szakszervezeti énekkarok. — 20: Operadst: Pillangó kisasszony. — 22:15: Hegedű. — 22:40: Változatos könnyű zene.

BUDAPEST I. — 6: Falurádió. — 6:30: Hajnali muzsika. — 7: Hírek. — 7:20: Hanglemezek. — 12: Hírek. — 12:15: Könnyű dallamok. — 13: Magyar nóták. — 14: Hírek. — 14:15: Déli hangverseny. — 15: Ifjúsági kórus. — 16:40: Az elmúlt hét eseménye. 17: Hírek. — 17:30: Orosz népdalok. 17:40: Szovjet napok — szovjet emberek. — 18:15: Termelési híradó. — 18:30: Hanglemezek. — 19: Magyar népi muzsika. — 19:30: Falurádió. — 20: Hírek. — 21: „A magyar könnyű zene ABC-je”. — 22: Hírek. — 22:20: Előadás Pavlovról. — 23:30: Táncczene.

BUDAPEST II. — 5:30: Hajnali muzsika. — 6:45: Torna. — 7: Reggeli zene. — 7:20: Előadás. — 7:35: Hanglemezek. — 10: Hírek. — 10:15: Hanglemezek. — 11:10: Óvodások műsora. 14:30: Gyermekrádió. — 15:40: Hanglemezek. — 16: Hárfa. — 16:30: Századunk hangja. — 17: Dolgozók zeneiskolája. — 17:30: Mozart műveiből. — 17:45: A rádió táncczenekara. — 18:30: Fényképezési tanácsadó. — 19: Folyóiratszemle. — 19:15: Esti muzsika. — 21:05: Szív küldi szívnek. — 22:20: Vónósnégyes.

A forgótöke kérdésének fontosságát dolgozták fel a „Vörös Lobogó” gyárban

Szeptember 10-én a „Vörös Lobogó” gyár különböző üzemszaktályainak küldöttei a szakszervezeti csoportvezetők bevonásával értekezést tartottak, amelyen részletesen feldolgozták, hogy a forgótökének milyen nagy szerepe van a szocialista ipar kifejlődésében. A kapitalista társadalomban a vállalatok forgótökeje kimondottan a vállalkozó haszonérdekeit szolgálta, ez a kizsákmányolásból keletkezett és csakis olyan befektetésekre használták fel, amelyek kimondottan a vállalkozó kapzsi profitérdekeit szolgálta.

A gyűlésen probléma felvetése során rámutattak arra, hogy a forgótöke milyen célt szolgált a múltban és mire szolgál most. Ismertették, hogy milyen módon kell kiszámítani valamilyen vállalat rendelkezésére álló forgótöke nagyságát, majd arról beszéltek mennyire fontos, a dolgozó nép közös tulajdonára felépülő államosított iparvállalatok forgótökéjének gyors mozgása. Rámutattak arra, hogy milyen előnyökkel jár ez az érdekelt vállalat fejlődése szempontjából.

A továbbiak során felvázolták, hogy a bérfizetések új módszere, amely teljesített munkájának kellő értékeléséről biztosítja a dolgozót, milyen fontossággal bír a szocialista termelésben.

Lázár elvtárs a problémával kapcsolatban a munkafegyelem fontosságára hivatkozott és bizonyította, hogy kellő fegyelmességgel milyen nagy mértékben növekszik a munka termelékenysége, amely lehetővé teszi a vállalat forgótökéjének növelését, mert az ebből származó értéktöbblet részben az érdekelt vállalat további fejlesztési céljait szolgálja és egyben nagy támogatást nyújt a szocialista ipari szektorunk általános fejlődéséhez. Felszólította az értekezlet tagjait, hogy a munkafegyelem népszerűsítésével hassanak oda, hogy a Vörös Lobogó üzemből a munkafegyelem még jobban felerősödjön.

Végül Onisor elvtárs a munkaszerszámok kezelésének problémáját vetette fel. Megállapították, hogy a kiadott munkaszerszámért

minden dolgozó személyében felelős és azt teljesen hibátlanul kell visszaszolgáltatni az osztálynak, mert a munkaszerszámok gondos használatából kifolyólag olyan megtakarítások eszközölhetők, amelyek végeredményében ugyan csak a vállalat forgótökéjét növe-

lik és egyre újabb befektetésekre nyújt lehetőséget.

Pártunk részéről Ionscu elvtárs a „Vörös Lobogó” pártkörzet titkára a munka termelékenysége kérdésével foglalkozott.

A szocialista ipar fejlődésének alaptényezője a termelékenység állandó növelése.

A termelékenység fokozásához pedig a munkafegyelemnek állandó tökéletesedése szükséges. Ahol nincsen megfelelő munkafegyelem ott nincsen megfelelő ideológiai felkészültség sem, ezért nagy gondot kell fordítani a dolgozók ideológiai felkészültségének állandó tökéletesítésére.

A „Vörös Lobogó” levelező kollektívája.

Gépkocsivezetők jelentkezési sorrendje a milícia mellett működő felülvizsgáló bizottság előtt

A milícia vezérfelügyelőségének rendelkezése alapján 1949 szeptember 20-tól kezdődően az összes arad megyei területén lakó gépkocsivezetők, hivatásos, nemhivatásos és motorkerékpár-vezetőknek az aradi milícia mellett működő felülvizsgáló bizottság előtt jelentkezniük kell a következő sorrendben:

Hivatásos gépkocsivezetők: szeptember 20-án az A-betűsök, szeptember 21 és 22-én a B, szeptember 23-án a C, szeptember 24-én a D, szeptember 26-án az E és F, szeptember 27-én a G, szeptember 28-án a H, szeptember 29-én az I, szeptember 30-án és október 1-én a K, október 3-án az L, október 4 és 5-én az M, október 6-án az N és O, október 7-én a P, október 8-án az R, október 10 és 11-én az S, október 12-én a T és U, október 13-án a V és Z kezdőbetűsök.

A nemhivatásos gépkocsivezetők: október 14-én az A, október 15 és 17-én a B, október 18-án a C, október 19-én a D, október 20-án az E és F, október 21-én a G, október 22-én a H, október 24-én az I, október 25 és 26-án a K, október 27-én az L, október 28 és 29-én az M, október 31-én az N és O, november 1-én a P, november 2-án az R, november 3 és 4-én az S, no-

vember 5-én a T és U, november 7-én a V és november 8-án a Z kezdőbetűsök.

Motorkerékpár-vezetők: november 9-én az A, B, C és D, november 10-én az E, F, G, H és I, november 11-én a K, L és M, november 12-én az N, O, P és R és november 14-én az S, T, U, V és Z kezdőbetűsök.

Azok a gépkocsivezetők, hivatásos, nemhivatásos és motorkerékpár-vezetők, akik felülvizsgálatra jelentkeznek a megjelölt idő előtti napon az arad megyei milícia épületének 34 sz. szobájában a bizottság titkárságánál szerezzék be a szükséges kérvényt, amihez a milícia vezérfelügyelőségének 296000-1949 sz. rendelete (I. szakasz 2. pont) szerinti okmányok szükségesek: 1949 július 1. után kiállított erkölcsi bizonyítvány; vérvizsgálati bizonylat; tüdővizsgálati röntgen-bizonylat; 2 drb. 3/4 cm. méretű fénykép.

A vérvizsgálatot a Köztársaság útja 45 sz. alatti 1. számú poliklinika végzi. Ennek a vizsgálatnak 5 nappal a felülvizsgálat előtt kell megtörténnie.

A kérvényt pontosan kitöltve, a fent felsorolt bizonyítványokat és a hajtási igazolványt (engedély) mellékelve, a felülvizsgálatra meghatá-

rozott napon a bizottság titkárságához kell benyújtani.

A gépkocsik jelentkezése

Arad megyei területén lévő bármilyen gépkocsi tulajdonos (tehergépkocsi, autóbusz, személygépkocsi, motorkerékpár stb.) köteles 1949 szeptember 20-tól kezdődőleg alant felsorolt sorrendben gépkocsijukat a milícia mellett működő bizottsághoz felülvizsgálás miatt bemutatni.

Szeptember 20-án: 1-25 rendszámig; szeptember 21-én: 26-50; szeptember 22-én: 51-75; szeptember 23-án: 76-100; szeptember 24-én: 101-125; szeptember 25-én: 126-150; szeptember 27-én: 151-180 és 248-260; szeptember 28-án: 261-285; szeptember 29-én: 286-290; szeptember 30-án: 291-325; október 1-én: 326-340; október 3-án: 341-365; október 4-én: 366-378 és 769-800; október 5-én: 401-425; október 6-án: 426-450; október 7-én: 451-475; október 8-án: 476-500; október 10-én: 501-525; október 11-én: 526-550; október 12-én: 551-575; október 13-án: 576-600; október 14-én: 601-625; október 15-én: 626-650; október 17-én: 651-675 és október 18-án: 676-690 rendszámig.

Október 19, 20 és 21-én a más megyék rendszámával ellátott gépkocsik.

A gépkocsik felülvizsgálásához a következő iratok szükségesek:

- Forgalmi engedély,
- Városi illeték kifizetéséről szóló bizonylat;
- 500 lej felülvizsgálási illetékről szóló nyugta, melyet a „Buletul R.P.R. art. 23” számlára kell lefizetni a gépkocsi tulajdonosoknak.

Felhívjuk figyelmét a gépkocsi tulajdonosoknak, hogy pontosan tegyenek eleget a Milícia Vezérfelügyelőségének 296000-1949 rendelkezés 8 és 9-es pontjainak, nehogy ugyanezen rendelkezés 11 és 14 pontjai alá eső büntetéssel sújtsák őket.

Október 1-én új szakmai **SOFORTANFOLYAM** kezdődik. **Beiratkozás az iskola titkárságánál Lenin körút 25-27. D. e. 10-12-ig, d. u. 16-19 Telefon 23-14**

1 drb. 20-30 HP. és 1 drb. 60-80 HP. „DIESEL” motort, 1 drb. 2 coll átméretű motorhajtású szivattyút motorral, 1 drb. kalapácsos malmot 36 kalapáccsal kifogástalan állapotban veszünk. Ajánlatokat: „COMCAR” Agenția Arad, Goldiş ucca 1 címre kérünk.

Őszi és iskolai ruhákat vegyileg száraz uton tisztít **KNAPP** kelmefestő és vegytisztító Üzlet: Frimu 2-4 — Üzem: Ep. Radu 10

UJ IDŐK Mozi (volt VICTORIA)

Szept. 19-25 között bemutatja:

1. Aktuális híradó.
2. Mai Szovjetunió 18. szám.
3. Colamenscoe.
4. Krimeai hegyek.
5. Fehér arany
6. Halhatatlan város meséje.
7. Matei Karabov.

Előadások d. u. 5-től 11-ig folytatódólagosan Figyelem! Egységese helyárak: 15 lej

URANIA mozgó Tel. 12-32.

Ma! Gyönyörű szovjet színes film **SZIBÉRIAI BALLADA**

Főszereplők:

**Marina Ladánina
Vladimir Drujnicov
Boris Andreev és
Vera Vasilieva**

Előadások hétköznap 5, 7 és 9-kor Vasárnap 11.30, 3, 5, 7 és 9-kor

CORSU - POPULAR mozgók és VICTORIA kertmozgó

MA!

ÉSZAK CSILLAGA
ERICH VON STROHEIM
Anna Baxter — Dana Andrews
Walter Hutson

Előadások Corsóban naponta 5, 7, 9-kor Szerdán, szombaton és vasárnap 3, 5, 7, 9.

Popularban naponta 5.30, 7.30 és 9.30. Szerdán, szombaton és vasárnap 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30-kor.

Vasárnap a Corsóban matiné 11.30.

MICHAIL SOLOCHOV regénye:

ÚJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

(Folytatás) 24

— Várj itt. Hívni foglak.
— Jó.

Jákov Lukics kopogott. A me-
nye nyitotta ki az ajtót.

— Te vagy az, apám?

Betette az ajtót és anélkül,
hogyan belépett volna a konyhába,
kopogott a szoba ajtaján.

— Ki az?

— Én, Alekszandr Aniszimo-
vics. Bejöhettek?

— Csak gyere!

Polovcev az ablakmelletti asz-
tálnál ült és írt. Az ablak fekete
kendővel volt elfüggönyözve. Nagy,
inas kezével elfődte a papírt és a
belépő felé fordult.

— Na, mi újság?

— Rossz, nagyon rossz.

— Mi az? Beszélj gyorsabban!

— Polovcev gyorsan felemelke-
dett, a teleirt papírost zsebredug-
ta s gyorsan begombolta a kabát-
ját. Olyan volt így, mint valami
ugrásra készülődő nagy vadál-
lat. Arcát vérvhullám öntötte el.

Jákov Lukics zavartan mondta
el, mi történt. Polovcev szótlanul
hallgatta. Kis savószínű szem-
mély üregéből keményen és mere-
ven nézte Jákov Lukicsot. Lassan
ökölbeszorította a kezét, majd új-
ból kiengedte. Borotvált ajkára
visszataszító torzmosoly ült. Egy
lépést tett Jákov felé.

— Te gazember. Meg akarsz
semmisíteni minket, te vén hü-
lye? Meg akarod semmisíteni az
ügyünket? Az ostoba vigyázatlan
sággal már félig meg is tetted.
Hát mit parancsoltam én enked?
Mit pa-ran-csol-tam? Előbb tapo-
gasd ki minden egyesnek a han-
gulatát! És te vakon nekimegy,
mielőtt meggyőződte volna!

Jákov Lukics megremegett ettől
a vad, mély sutogástól és még
nagyobb aggodalmat, zavart ér-
zett. — Mit csináljunk? Már fel-
jelentett bennünket ez a Chop-
rov? Mi? Nem? Beszélj, te vén
tuskó! Megállapítottad, hogy ho-
vá ment?

— Nem, Alekszandr Aniszimo-
vics. El vagyunk veszve! — Já-
kov Lukics a fejéhez kapott. Bar-
na arcán, szürke bajusza fölött
egy könnycsepp gördült le. Polov-
cev a fogát csikorgatta.

— Ó, te vénasszony! Itt csele-
kedni kell, nem pedig... Itthon
van a fiad?

— Nem tudom. De hoztam ma
gammal egy embert.

— Kicsodát?

— A Frol Rvànij fiát.

— Ugy. És mire hoztad?

Pillantásaik találkoztak és szó-
nélkül is megértették egymást.

— Megbízható a fiu? — kér-
dezte Polovcev. Jákov Lukics fél-
retékelte és csak hallgatagon
bólintott. Polovcev felkapta a bun-
dáját párnája alól elővette ki-
tisztított revolverét, megforatta a
dobját, úgy, hogy a nikkelezett
golyók ragyogtak. Polovcev be-
gombolta a bundáját és úgy pa-
rancsolt, mint az ütközetben:

— Vedd a fejszét. Vezess a leg-
közelebbi uton. Milyen messze
lakik?

— Vagy a nyolcadik udvar.

— Van családja?

— Felesége.

— Közel vannak hozzá a szom-
szédok?

— Egyik oldalon egy szérü
van, a másikon kertek.

— És a faluszovjet?

— A faluszovjet messze van
oda.

— Induljunk!

Mialatt Jákov Lukics a fejszé-
ért ment, Polovcev balkezevel erő-
sen megszorította Timofej könyö-
két és halkán mondta:

— Minden szavamnak ellent-
mondás nélkül engedelmességed!

fogsz! Ha odaérkezünk, elváltoz-
tatott hangon azt mondd, hogy
küldönc vagy, irást hozták a fa-
luszovjetből. Neki magának kell
ajtót nyitni.

— A dolog úgy áll, elvtárs —
nem tudom, hogy is hívják —,
hogy ez a Choprov erős, mint a
bivaly. Ez az öklével is leüti az
embert, ha elmulasztja a kellő pil-
lanatot... — kezdte Timofej, a leg-
csekélyebb félnétség nélkül.

— Hallgass! — kiáltott rá Po-
lovcev és kinyújtotta kezét Jákov
Lukics felé. — Add ide, vezess
bennünket!

A balta nyelét, amely nedves
lett Jákov Lukics izzadó tenyeré-
től, az övébe akasztotta és feltür-
te a gallérját.

Hallgatagon mentek az uccán.
Polovcev hatalmas alakja mellett
Timofej csak sihedernek látszott.
Sietve lépdelt az erősen kilépő
ember oldalán és láthatólag igye-
kezett az arcába nézni. De a sü-
tétség és a felhajtott gallér meg-
akadályozta.

Atmásztak egy sövényen, a szé-
rűre.

— Tiporjátok szét a nyomokat,
hogy semmi se maradjon — pa-
rancsolt sugva Polovcev.

Ugy haladtak végig az érintet-
len havon, mint a farkasok, egyik
a másik nyomába lépett. A kapu-
hoz érkezve Jákov Lukics balmel-
lére szorította a kezét és fulla-
dozva sutogta:

— Istenem!

Polovcev az ajtóra mutatott.

— Kopogj! — Timofej, anélkül,
hogy megértette volna, kitalálta
a szót. Halkán megérintette a zör-
gő reteszt. Erre azonnal érezte,
hogy a fehér prémsapkás idegen
ember ujjá dühösen megrántja a
bundáját. Mégegyszer kopogott.
Jákov Lukics rémülten látta, hogy
az udvaron kiskutya mászik elő-
egy szán alól. De a didergő, fia-
tal állat egyetlen rekedt, nyöször-
gő vakkantás után nyomban el-
bujt.

Choprov gondterhessen ment
haza. A járás kissé megnyugtató.
Felesége eléje tette a vacso-
rát.

Keveset evett és szomorúan
kérdte:

— Nincs sósugorka, Marja?

— Hiszen nem ittal, vagy... —
mosolygott az asszony.

— Nem, nem ittam. Holnap
reggel jelenteni fogom az előljá-
rásnál, hogy ott voltam a bü-
ntetőexpedíciónál. Nem bírom ki to-
vább.

— Mi jut eszedbe? Olyan külö-
nös vagy ma! Nem értelek!

Nikita csak mosolygott. Vastag,
vörös bajusza rángatózott. Mikor
lefeküdt, komolyan mondta:

— Készíts nekem holnapra szá-
ritott kenyeret, vagy süssél vala-
mit. Le kell majd ülni a bünö-
met.

Sokáig feküdt nyitott szemmel,
anélkül, hogy figyelt volna a fe-
lesége ellenvetéseire. Ezt gondo-
ta: „egyenesen megmondom, hogy
mi vagyok. De az öreg Osztrov-
novról is lerántom a leplet. Úljék
le ezek a kutyák is a maguk ré-
szét! Mi történhetik velem? Csak
tán nem lónek agyon! Leülöm a
három évet, fát vágok az Ural
ban és megtisztulok. Akkor aztán
senki sem fog zsarolni a mult
miatt és senki sem fog dolgoztat-
ni a büneimért. Nyíltan megmon-
dom, miképpen kerültem Astimov
hoz. A frontról jöttem el, minek
dugjam a golyócsóba a fejemet?
Am itéljenek el, ahogyan akar-
nak. A dolog már majdnem el-
évült. Nem lesznek nagyon szigo-
ruak hozzám. Hisz senkit se lőt-
tem agyon. És az a korbácsolás?
Szökevény kozákokat korbácsol-
tam és néha bolsevikokat is. Ak-
kor még sütétség ült bennem, nem
tudtam, mit csináljak.

(Folytatása következik.)

A szovjet nép példát mutat

Hogyan tartja meg a vándorzászlót a leningrádi „Szkorohod” cipőgyár?

A leningrádi „Szkorohod” gyár új-
ból megnyerte a Szovjetunió cipőgyá-
rai között folyó szocialista versenyt.
Az év eleje óta ennek a gyárnak a
munkássága megszakítás nélkül tartja
a Szovjetunió minisztertanácsa által
adományozott „Vörös zászló”.

A zászló mindig annak az üzem-
nek a birtokába megy át, amelyik
élre kerül a termelés terén. A gyár
dolgozóinak 17 százaléka az évi
normát legalább 120 százalékkal
mulja felül. Több mint 700 mun-
kás már be is fejezte az ötéves
terv előirányzatát, a gyár össz-
munkássága pedig 8 hónap alatt
150.000 pár cipővel teremtett többet
az előirányzott mennyiségnél.

s a gyártott cipők mind kiváló minő-
ségűek. Az üzemben ujabban Musto-
kova Olga felsőrészkesztő indítvá-
nyára anyagmegtakarítási mozgalom
indult.

A megtakarított anyagból 150.000
pár cipőt készített a gyár munkás-
sága.

A vállalat keretében négy olyan mun-
kaközösséget szerveztek, amelyben a
munkások és mérnökök a leningrádi
szaktudósokkal együttműködve a gyár
sok műszaki kérdését oldották meg. A
munkások és mérnökök egészséges
együttműködésének eredményei a zaj-
talanul működő, teljesen újszerű gé-
pek is.

Fokozták a szocialista versenyeket Moszkvában az Októberi Forradalom 32-ik évfordulója tiszteletére

A moszkvai Sztálin kerület dol-
gozói nagy előkészületeket tesz-
nek az Októberi Forradalom
32-ik évfordulójának megünneplé-
sére. Ebből az alkalomból vala-
mennyi üzembeli és intézményben
fokozták a szocialista verse-
nyek.

Igy a villanykörtégyár kollek-
tívája már eddig néhány mil-
lió évvel többet gyártott a
tereben előirt mennyiségnél.
Ennek az üzemnek a munká-
sai a kitűzött idő előtt teljesít-
ték a forgatóke utjának
gyorsítására vállalt fogadal-
mukat.

Különös lelkesedéssel dolgozik
a szerszámgépgyár munkaközös-
sége is. Itt a szocialista verse-
nyek „Az évi tervet november
7-ig befejezni” jelszóval folynak.
Ezen a téren a kommunista J.
Markov mester tünt ki önmegta-
gadó, lelkes munkájával, aki az
ötéves terv kezdete óta több mint
18 évi normát teljesített.

Az „ATE-1” üzem pártszerveze-
te a gyár össz-munkásságát moz-
gósította a terv határidőelőtti tel-
jesítésére.

A Nagy Októberi Forradalom
32-ik évfordulójának megün-
neplését az egyes osztályo-
kon előkészítő és megszerve-
ző, 200-nál nagyobb számú agi-
tátorcsoport, külön megbeszé-
léseken népszerűsíti a szocia-
lista versenyek élmunkásainak
munkamódszereit.

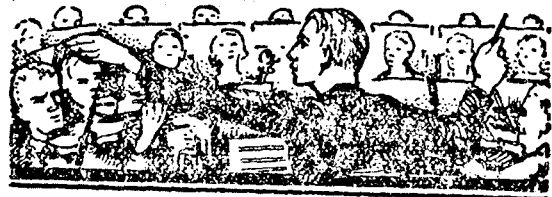
A Nagy Októberi Forradalom
tiszteletére indított szocialista ver-
senyek élén haladnak a „Kome-
ga”, „Arensk” és „Krasznaja Za-
rea” gyárak, valamint a „Szcser-
bakov” kombinát munkaközös-
ségei.

A Sztálin kerületi ipari vállala-
tok már eddig is jelentős mennyi-
ségű szerszámgépet, szövetet, kö-
tött-szövöttáru, villamosági cik-
ket és egyebet gyártottak a terv
előírásain felül.

Művelődés

A Városi Filharmonia hangversenye

Radu Aldulescu közreműködésével. Vezényelt Boboc Nicolae

Kultúreletünk jelentős tényezőjévé vált a Városi Filharmonia, amely hangversenyeivel minden alkalommal telt házakat vonz. Nép-kormányzatunk kultúrpolitikájának egyik nagyszerű megvalósítása az az eredmény, amelyet az aránylag rövid idő óta működő zenekar felmutat. Csakis Pártunk kezdeményezésére népkormányunk jelentős anyagi támogatása tette lehetővé azt, hogy ilyen rohamosan fejlődő, intenzív zenei élet alakult ki, ezáltal mindjobban magasabbra emelve a széles dolgozó tömegek kultúrsvonalát. A dolgozó osztály — amely a multban nem járható hangversenyekre — ma már mind nagyobb számban képviselteti magát ezeken a hangversenyeken, mind többen és többen járnak el a filharmonikus hangversenyekre, amelyek minden alkalommal zenei eseményt jelentenek. *Megjegyezni kívánjuk, hogy a dolgozók hangverseny-látogatását még jobban kellene megszervezni. A jegyelosztón kívül a szakszervezeteknek, a kultúr-csoportok vezetőinek és a gyári bizottságoknak a feladata, hogy minél több dolgozót szervezzenek be a hangverseny-látogatásokra. Különösen arra kellene súlyt fektetni, hogy a kultúr-csoportok, gyári zenekarok és énekkarok tagjai járjanak rendszeresen a filharmonikus hangversenyre, mert az nem csak művészi élményt, hanem tapasztalatot, tanulságot, a művészi ízlés csiszolását, ismeretet jelent. Ifjúmunkásaink között rohamosan növekednek a kultúr-munka és a kultúr-események iránt. Szükséges, hogy ezek a fiatal elemek a komoly művészettel is megismerkedjenek és ezt a célt is szolgálja a filharmonikus zenekar. A Városi Filharmonia — amely rövidesen állami kultúr-intézmény lesz — a dolgozók kultúrsvonalát kell emelje.*

Ismétlésbe bocsátkoznánk,

ha megint a zenekar folyamatos fejlődéséről írunk, mégis nyomatékosan kell kihangsúlyoznunk:

szembetűnő az a nagy haladás, amit a zenekar alig egy év alatt és különösen az utolsó két-három hangversenyen megtett. És ha most ismételtén a fejlődésről beszélünk, elsősorban a fúvósok nagyjokú feljavulására kell rámutatnunk. Az elmúlt évadban, — az utolsó hetek lezárásával, — a zenekar összetételében különösen a fúvósokkal volt baj, a zenekarnak ez a „szárnya” volt az, amelytől jobb teljesítményt várt a hangversenyközönség. Legtöbb esetben nem a zenésznél, hanem a hangszerben volt a hiba. *Fúvósaink nagy része most jó hangszerre jutott és ez jelentősen feljavította a zenekart.* A vonósoknál is észlelünk javulást, de az államosítás alkalmával, amikor sor kerülhet a zenekar kibővítésére, nagy gondot kell fordítani a vonósok minőségének feljavítására is.

A szombati hangversenyen

fegyelmeltem, jól működő, szépen hangzó zenekarral állottunk szembe. Nemcsak a technikai kivételzés, hanem a színezés is általában jobbnak mondható. Ezen a téren azonban még mindig vannak elmélyíteni, gazdagítani valók. Kétségtelen azonban, hogy a zenekar

megérdemli a teljes támogatást és államosítással járó további fejlődési lehetőségeket. *Boboc Nicolae* kar-nagy jól teljesítette feladatát a zenekar élén. Határozottsággal tartotta kézben a zenekart, amelyet sok lendülettel, átérzéssel vezényelt. Mindhárom műnél helyes értelmezést adott és elképzelését sikerült is túlnyomó részben átvenni a zenekarra. *Bartók Béla* finom hangulatú, friss színű, ősi örökben rejlt román táncai szépen, stílusosan hangzottak fel a zenekarból. *Schumann*, mély, költői gondolatú, csapongó fantáziájú, széles érzelmi skálájú megkapóan szenvedélyes II. szimfóniája is helyes, szép közvetítést kapott, ami pedig nem volt könnyű feladat. Egy-egy helyen esetleg érezhetünk gyengébb pontokat és a finomságnál is akadtak kívánalmak, de végeredményben egységes vonalvezetést, kifejezést, a műhöz méltó interpretációt kaptunk.

Radu Aldulescu bukaresti csellóművész közreműködése

élmény volt. A fiatal csellóművész legutóbbi aradi szreplése óta rengeteget fejlődött és őszintén szólva csak most értjük meg igazán genfi nagy sikereit. Szemképrázta, főle-

nyes könnyedségű, remek technikájával biztos ura hangszerének. Még a legnehezebb technikai követelményeknél is játékos könnyedséggel, mindenkor finomsággal oldja meg feladatát és nem ismer küzdelmet, nehézséget. Tónusa is finomabbá, színebbé, melegbé érett. Bensőséges kandinéljában sohasem érzünk törést, vagy a legkisebb zavarró karcot. A művek föllevenítésében átszellemült, megértő, igazán nagyraihivatott művész. *Csajkovszkij „Változatok egy rokkoló témára”* felkészültségén sokoldalúságának érvényesítésére adott alkalmat. Ahogyan ezt az elragadó *Csajkovszkij* művet játszotta, — ha lehet ezt mondani: — művészi értelemben tökéletes volt. De ezt mondhatjuk a három ráadásra, amelyeket a szűnni nem akaró taps provokált: *Csajkovszkij* elmélázó hangulatú „Vals sentimentál”-ja, *Bach* fennkölt adagioja és hatalmas technikai tudást igénylő *Rimski-Korsakov* száma is élményszerű művészi teljesítmény.

A közönségnek nagyon tetszett a hangverseny és lelkesen tapsolta a karnagyot, a zenekar tagjait és főképpen a vendégművészt.

(p)

Nagyszabású hangverseny a „Scânteia Nap” tiszteletére

Arad összes kultúr-csoportjai, énekkarai, az Állami Színház, a Népzenei, valamint a többi kultúr-alkulatok nagy lelkesedéssel, szorgalmas próbákkal készülnek a „Scânteia Napra”, amely kultúr-egységünk hatalmas felvonulása lesz. Ehhez a szinte példátlanul álló megmozduláshoz szívvel-lelélekkel csatlakozik a Városi Filharmonia is, amely szeptember 24-én este magasszínvonalú hangversenyt rendez a „Scânteia Nap” tiszteletére.

A zenekar már megkezdte a próbákat és minden igyekezt arra összpontosul, hogy a „Scânteia

Nap” tiszteletére rendezendő hangverseny színvonal tekintetében feljmulja az eddigi teljesítményeket. Erre az alkalomra nagyszabású műsort állítottak össze. A műsoron *Glinka* kiváló orosz zeneköltő „*Ivan Susanin*” nyitánya, *Silvestri* bukaresti szerző „*Joc românesc*”-ja *Beethoven* III. szimfóniája, továbbá *Mozart* D-dur hegedűversenye szerepel. A klasszikus hegedűversenyt *Bloch* Rudolf aradi hegedűművész, a Városi Filharmonia koncertmestere játssza. A zenekart *Branzeu Nicolae* vezényli.

Dolgozók!
Olvassátok el mindnyájan

című regényét. A falusi osztályharc mindennapi küzdelmeiben példát, buzdítást és utmutatást nyújt. Olvasása közben tanultok és szórakoztok. Kapható minden könyvesboltban. Pósta is megrendelhető az alábbi címen: Centrul de Difuzare Cărții Reprezentanța Cluj, Str. Horea No. 8.

Apróhirdetés

MINDENES rendben lévő iratokkal felvétetik. Cloșca 11. Il. Kochné. 4373
OVÁLIS ebédlőasztal, egy kisebb asztal, 2 szék, régi konyhabutor, mosdó, egyajtós jégsekrény, kis ülőkád, létra olcsón eladó. Cím a kiadóban.
ELVESZETT Benes Istvánné élelmiszerjegye. Érvénytelen. 4375
KERSEK egy szép gallérra való perzsát vagy perzsalábat és egy méteres makramé-terítőt. Barițiu 31. 4376
ARAGÁZ bidont megvételre keresek. Telefon 15-78. 4377
JOÁLLAPOTBAN lévő mély fehér gyermekkosci eladó. Mețianu 12.
VASÚST, gyerekágy, liszteláda eladó. Mosóczi-telep, Ziarisului Luca 15.
ELVESZETT Papp János élelmiszerjegye. Érvénytelen. 4330

TIZ DARABÓL álló garantált tiszta hálószoba eladó. Gluck, Mucius Scaevola 36. 4381
TÜKRÖK, ágy, szekrény, különböző butorok eladók. 6 Marie ucca 6-8. 11-1.ig. 4382
MŰHELY-helyiséget, 10 méterest, padlózattal, vízvezetékekkel bérbé keresek. Aviator Georgescu 11/a, ap. 2. 4383
HÁLÓSZOBA, sötét, férfiszoba, hármas Wertheim-kassza eladó. Goldis 9, ap. 1. 4384
3-4 SZOBÁS fürdőszobás magánházat megvételre keresek. Coanda 9-11.
SZERÉNYIGÉNYU magános középkorú nőt háztartásba keresek. Luptei tér 2 (volt zsidóiskola). 4386
HÁROM méhcsalád kaptárral eladó. Goidu 10. 4371
PERNYÁVÁBAN kis kertés magánházat megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 4335

JOBBI NŐT szülőasszony teljes gondozására két hétre jó fizetéssel felvesszék. Cím a kiadóban. 4387
RÁDÍÓ Telefunken, 5+1, beépített paterfonnal eladó. Cosbuc 3, ap. 1. 4388
JÓKARBAN lévő fűdermatrac eladó. Mărăcstii 28, ap. 12. 4389
MAGÁNHAZAT vagy öröklakást, 2-3 szobás, fürdőszobást, központban, megvételre keresek. Cím a kiadóban. 4390
HASZNÁLT afrikot (seegras) veszek minden mennyiségben. Dobrogeanu Ghera (Orzi) ucca 9-11. Érdeklődni telefonon: 17-21.
RÓMIKÓ kifogástalan állapotban táblákkal eladó. Klein, Greccanu 18.
FEHÉR gyermekágy eladó. Russu Sorianu 24, ajtó 5. Megtekinthető a délelőtti órákban.

KOVACS-SZERSZAM eladó Zimándközön. Érdeklődni Czabai Ferencnél. 4355
TELJESEN rossz szőnyeget, pokrócot magas áron veszek. Ep. Radu 7, Guba. 4357
MINDENES lányt iratokkal felvesszék. Gh. Popa 7. 4358
HAT HP. JANTÓ fűrészmotor sürgősen, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4363
FEHÉR vaságy, éjjeli szekrény, régi ebédlőkredenc eladó. Barițiu 19. ajtó 10., délután 4-8.ig.

Ügyeletes gyógyszerláda

HETFO: 3. számú állami gyógyszerár (Eminescu ucca), 4. számú (hegyaljai villamosállomásnál), 7. számú (Uj-arad).

Rajk László, az elvetemült gonosztevő bevallja népellenes bűneit

(Folyt. az 1-ső oldalról)

kasza. A továbbiakban Rajk elmondta, hogy Magyarországon erős faszálási folyamat kezdődött meg 1934 végén és Gömbös, az akkori miniszterelnök napirendre tűzte a szakszervezetek likvidálását és Mussolini mintájára úgynevezett korporációs szervezetek létesítését. Az építő munkások 1935-ben sztrájkot kezdeményeztek politikai jogaik megvédésére. Ekkor Rajk azt a feladatot kapta, hogy szerelje le a sztrájkot. A sztrájkot úgy szerelte le, hogy bár tilos volt, tömeggyűlésre hívta össze az építőmunkásokat és felszólította őket, hogy uccal tüntetéseket rendezzenek. Ez meg is történt, a tüntetés lehetőségét adott a rendőrségnek a beavatkozásra, letartóztatásokat eszközölték és ezzel a sztrájk véget ért.

Rajk ezután illegálisan Csehszlovákiába távozott. Ezután vallomásai tovább során Rajk elmondja, hogyan került Spanyolországba. Erről Rajk így vall:

RAJK: Spanyolországba úgy kerültem, hogy Csehszlovákiából hamis iratokkal Párisba utaztam, Párisban megkerültem a francia párt központi szervét, amely a Spanyolországba indultakat politikailag ellenőrizte. Csatlakoztam egy csoporthoz; s ezzel a csoporttal keltem át a spanyol határon.

ELNÖK: Kin k volt ez a gondolata? Milyen rendelkezés volt erre?

RAJK: Budapestről Sombor-Schweinitzertől kaptam utasítást, hogy menjek Spanyolországba.

ELNÖK: Szóval Budapestről, a rendőrségtől jött az utasítás, hogy Spanyolországba menjen. Tovább!

RAJK: Spanyolországba azzal a kettős megbízással mentem ki, hogy egyrészt megtudjam a Rákosi-zászlóaljban — a magyar egységnek volt ez a neve — a neveket, másrészt pedig politikai bomlasztó munkával hassak oda, hogy a Rákosi zászlóalj harci ütőképességét csökkentsem. Az első feladatnak nem volt nehéz elget tenni, hiszen mindannyian ismertük egymást.

A másodiknak azzal tettem eleget, hogy 1938-ban az ebroi harcok előtt, min a Rákosi-zászlóaljnak a párttitkára, mesterségesen napirendre tűztem Haas Lászlónak, aki a zászlóaljnak egyik tiszte volt, politikai fegyelmi ügyét, hogy ezzel politikai ellentéteket szítsak a zászlóaljban. Megjegyzem, hogy emellett a tevékenységem mellett a Rákosi-zászlóaljban trockista propagandát is kifejtettem.

Ez az lett a következmény, hogy amikor a pártvezetőség a Haas-ügyet tárgyalta, a zászlóalj kommunista tagjai leplezték az én trockista magatartásomat. Lényegében tehát visszafelé sült el az egész dolog:

engem a Pártból kizártak.

ELNÖK: Mikor történt ez?

RAJK: 1938 júniusában, az ebroi ütközet előtt... Mindenesetre ennek az egész politikai tevékenységnek és Haas László-ügy tárgyalásának az lett az eredménye, hogy a Rákosi zászlóalj ütőképessége — a

zászlóalj igen fontos frontszakaszon harcolt — éppen a spanyol köztársasági csapatok egyik legdöntőbb ütőközele előtt rendkívül legyengült.

Együttműködés a jugoszláv trockistákkal

Rajk ezután francia internálótáborba került, ahol Cyprienben és Verneuilben együtt volt jugoszlávokkal, akik erős trockista tevékenységet fejtenek ki. A fontosabb személyek a jugoszlávok közül: Kosta-Nagy, Sztjepanovics és Kléber voltak. Ezek a többi trockista csoportok munkáját is irányították. Rajk, amint elmondja, szoros kapcsolatban állt a jugoszláv trockistákkal.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy mi volt a trockista csoport politikai álláspontja, Rajk szösz szerint így válaszolt:

— Teljesen politikai elevelel alapon állva, mindenfajta forradalmi munkásmozgalom bomlasztása.

Verneuilben a francia Deuxième Bureau (titkos szolgálat) egyik tisztje

Az elnök néhányperces szünetet rendel el, majd Budapest felszabadulása után folytatott tevékenységéről kérdezi Rajkot.

— Amikor hazatértem Budapestre, a Kommunista Párt természetesen már legális volt — kezdte vallomását Rajk. — Tevékenységem nem volt ismeretlen a Kommunista Párt vezetősége előtt és engem úgy ismertek, mint a KP egyik legjobb tagját. Ezért sikerült is magas funkciót kapnom a Pártban és a budapesti pártszervezet titkára lettem. Nemsokára e megbízás után felkeresett egy Kovács nevű őrnagy, aki a budapesti amerikai misszió tagja volt. Ez 1945 augusztus-szeptember körül történt. Közölte Kovács, hogy üzenetet kapott az amerikai övezetben tartózkodó Schweinitzertől, amelyből megtudta, hogy én a magyar horthysta rendőrséghez tartoztam. Felszólított, hogy álljak az amerikai titkos szolgálat rendelkezésére, mert ha ezt nem tenném meg, le fognak leplezni. Vállaltam ezt a megbízást és rendszeresen tájékoztattam Kovácsot az amerikai titkos szolgálatot a magyar belpolitikai kérdésekről.

Rajk a továbbiakban elmondja, hogy Kovács olyan belpolitikai kérdésekről kért tájékoztatást, amelyekről az Egyesült Államok budapesti szervei egyébként nem szerezhetek volna tudomást. Különösen fontos volt számukra az 1945-ös magyarországi választásokról szóló tájékoztatás.

Kovács amerikai őrnagy elmondta, hogy ő tud a jobboldali pártok és Horthy-Szalasi híveinek szerveződéséről, sőt mindez az Egyesült Államok vezetésével és irányításával történik, mert az a törekvésük, hogy felszámolják a baloldali elemeket és jobboldali kormányt juttassanak uralomra.

— Nekem az volt a feladatom, hogy informáljam őt erről a tevékenységről és hassak oda, hogy ezek a jobboldali elemek minél zavartalanabban működhesse.

Himmler Márton utasítást ad a magyarországi baloldali erők bomlasztására

Rajk itt közbevetőleg megjegyzi, hogy már előbb is történtek kísérletek az USA részéről az ő beszervezésére. A verneuil táborban Noël H. Field, az OSS amerikai kémiszervezet egyik svájci vezetője megjelent nála

magához hívatta Rajkot és tájékoztatást kért tőle arról, ami a táborban folyik. Rajk beszámolt arról, hogy erős trockista jugoszláv csoport tevékenykedik a táborban és megnevezte annak vezetőit. Erre a francia tiszt elővett egy listát jugoszláv neveikkel és ellenőrizte a Rajk által bementőtt neveket. Elmondta a francia tiszt azt is, hogy tud ennek a jugoszláv csoportnak a munkájáról, sőt néha az ő egyenes utasítására hajtanak végre dolgokat. Rajk a továbbiakban elmondja, hogy több ízben látta a jugoszláv csoport vezetőit: Milicset, Kosta-Nagyot stb., amint a francia titkos szolgálat tisztjéhez mentek, vagy onnan jöttek. Ebből látta, hogy ezek a francia titkos szolgálat ügynökei.

A táborban Rajknak az volt a feladata, hogy a jugoszlávokhoz hasonló bomlasztó tevékenységet fejtsen ki a magyar csoporton belül.

Rajk magyarországi hazatérését egy német Gesapo őrnagy tette lehetővé. A bünper fővádlottja ezután azt vallotta, hogy hazatérése után 1941 au-

és közölte, hogy Washingtonból azt az utasítást kapta, hogy segítsen az ő hazatérésében és Magyarországon, mint le nem leplezett kommunista, igyekezzen a Pártot bomlasztani, sőt esetleg a Párt vezetését kezébe kaparintani.

Az amerikai kémiszolgálat emberével való további kapcsolatairól Rajk elmondja, hogy 1945 végén, vagy 1946 elején, Kovács összehozta Himmler Mártonnal, aki azzal volt megbízva akkoriban, hogy Magyarországra szállítsa a magyar háborús bűnösöket. Ekkor tárgyalta először Himmlerrel. 1946 őszén Himmler illegálisan ment Magyarországra. Rajk azt a feladatot kapta, hogy egyfelől biztosítsa a jobboldali erők működését, másrészt bomlasztassa a KP erejét, mégpedig úgy, hogy a Rákosi vezetés alatt álló Pártban frakciót szervezzen Rákosi ellen és népszerűsítse a köztudatban, hogy van egy Rajk-féle frakció.

— Beletartozik az Egyesült Államok politikai programjába — vallja Rajk, — hogy amennyiben sikerül belevinni a köztudatba, hogy a Kommunista Párton belül létezik

Tito és hihhje átveszi a kémtevékenység irányítását

E bomlasztó tevékenységgel kapcsolatban Rajk így vall:

— Mindez már Tito és Kardelj tervei alapján realizálódott és ez azonos vonal volt, mert Tito, Kardelj, Rankovics az amerikai szervezetekkel szoros és szervesen együtt dolgoztak. Erre nézve tények állanak rendelkezésemre.

Meggyőződtem erről a kapcsolatról, akkor, amidőn 1945-ben a zamerikaiak saját embereiket Jugoszlávián át küldték haza Magyarországra. A jugoszlávok előtt ismeretes volt ezeknek az embereknek amerikai ügynökövük. Így tért haza Szőnyi Tibor és trockista csoportja Svájcból.

Rajk ezután Brankov Lázárral, a jugoszláv követség ügyvivőjével való kapcsolatairól beszélt.

— 1946 tavaszán Brankov Lázár, aki akkor a jugoszláv misszió vezetője volt, felkeresett engem a mi-

gusztusában Gayer Imrével csaknem egyidőben tért vissza Magyarországra, ahol jelentkezett a rendőrségben Hain Péternél, akinek az volt az utasítása, hogy Gayer Rajk kapcsolja a Kommunista Párt valamelyik szervéhez lefedítésre. GaYernek sikerült is bejutnia, ahol a Párttól azt a feladatot kapta, hogy igazolja le a Spanyolországból hazatért magyarokat. Rajkot, hogy le ne lepleződjék, a rendőrség leinternálta.

Gayer tevékenysége eredményeként vették őrizetbe Rózsa Ferencet, akit borzalmasan megkínzottak és Schönherz Zoltánt, akit kivégeztek. Hogy a gyanút eltereljék, engem is őrizetbe vettek és 1944 októberében szabadultam. Kévéssel ezután a kémelhárító, nem tudva kiléte mről, őrizetbe vett és így kerültem Sopronkőhidára.

Sopronkőhidán Rajk László katonai bíróság elé került, ahol zárt tárgyalást kért, mert attól félt, hogy miután nem ismerik, esetleg halálra ítélnék. A tárgyaláson felfedte 1931 óta folytatott tevékenységét, igénybevette bátyjának, Rajk Endrének, a Szalasi-kormány államtitkárának segítségét és kérte Hain Péter kihallgatását is. Később a szovjet csapatok előnyomulása következtében Sopronkőhidát a nyilas fasiszta csapatok kiűrtették és így került Rajk Németországba, ahonnan az összeomlás után jött haza.

gy frakció, tehát nincs egység, ez zavart keltene baloldali körökben és gyengítene a népi demokratikus rendszert.

Chapin amerikai követel szintén voltak kapcsolatai Rajknak, akitől azt az utasítást kapta, hogy igyekezzen vezető állásokba és az államgépezetbe imperialista-barát embereket elhelyezni. Így helyezte el Rajk a belügyminisztériumban Cseresznyés Sándort, a jugoszláv kémiszolgálat embert, Marsall Lászlót, a francia Deuxième Bureau, Major Frigyes, az amerikai CIC-szervezet és Szász Bélát, az angol Intelligence Service embert. 1946 elején Kovács amerikai őrnagy Rajkhoz kapcsolta dr. Szőnyi Tibort és ezután már az ő segítségével helyezte el a szovjetellenes, nacionalista elemeket az államapparátusban.

— Az volt a cél — mondja Rajk, — hogy az államéletben legyenek megbízható emberek, akik a népi demokrácia megbuktatására számítani lehet.

nisztériumban és részletesen ismertette előttem Tito Politikáját, aki a háború után nacionalista alapon igyekezik politikáját érvényrejuttatni. Brankov ki akarta ezzel puhatolni b állitottságomat a Szovjetuniónó iránt, Rákosi iránt és azt, hogy mennyire szimpatizálok Tito politikájával. Miután Brankov meggyőződött arról, hogy helyeslem Tito nacionalista, szovjetellenes politikáját. Brankov magatartása teljesen nyílt lett és megmondotta, hogy ő Magyarországon a jugoszláv hírszerzők vezetője és adják át neki titkos információkat. Brankov minden alkalommal tolmácsolta nekem Milicsnek és más jugoszláv vezetőknek az üdvözlését, akikkel együtt voltam a francia internálótáborokban, ott trockista tevékenységet folytattak és most mind magas állami funkciókat töltenek be. (A vallomás befejező részét legközelebbi számunkban közöljük).